

AL-FARABI.KZ

№1/2017

**АЛ-ФАРАБИ
ОЛИМПИАДАСЫНАН
ЖКОО-FA ...**

16 бет.

AL-FARABI.kz

№ 1/2017

**Редакционная коллегия журнала
«Al-Farabi.kz»**

Мутанов Г.М., ректор КазНУ
им. аль-Фараби, главный редактор
Буркитбаев М.М., первый проректор,
замглавного редактора
Хикметов А.К., проректор по учебной работе
Калжеков Б.Б., проректор по экономическим
и производственным вопросам
Рамазанов Т.С., проректор по научно-
инновационной деятельности
Джаманбалаева Ш.Е., проректор
по социальному развитию
Дюсебаев Д.К., директор Департамента
имиджевой политики и связи
с общественностью
Кирабаева Ш.А., директор РНПЦ «Дарын»
Шимашева Р.С., начальник
Управления образования г. Алматы
Медеубек С.М., декан факультета
журналистики
Байдельдинов Д.Л., декан
юридического факультета
Давлетов А.Е., декан
физико-технического факультета
Джубатова Б.Н., декан факультета
востоковедения
Ермекбаева Б.Ж., декан факультета
высшей школы экономики и бизнеса
Жаппасов Ж.Е., декан факультета
довузовского образования
Бектемесов М.А., декан
механико-математического факультета
Абдиманов О.А., декан факультета
филологии и мировых языков
Масалимова А.Р., декан факультета
философии и политологии
Онгарбаев Е.К., декан факультета химии
и химической технологии
Сальников В.Г., декан факультета географии
природопользования
Ногайбаева М.С., декан факультета истории,
археологии и этнологии
Заядан Б.К., декан факультета
биологии и биотехнологии
Шакиров К.Н., декан факультета
международных отношений
Калматоваева Ж.А., декан медицинского факультета
Асан А.Т., директор издательского дома
«Казак университет»
Калиакпар Д.К., директор ЦПР «Абайтурнет»,
ответственный секретарь

Составитель:
Кожабекова Г.К.
Корректоры:
Бскбордиеев Г., Шуриева А.
Компьютерная верстка:
Калиева А.

Свидетельство о постановке на учет
периодического печатного издания и
(или) информационного агентства
№12280-Ж
г. Астана, 2.02.2012 г.

Содержание – Мазмұны

Новости КазНУ	
Шуланбекова Г., Кожантасаев А.	
«100 кітап» жобасы – жастарды рухани байту жолындағы жоба	2
Анурабекова Г.Б., Абышева А.К.	
«Меденист.kz» клубы	3
Калиева А. Ж., Тлеугабылова З. А.	
Вечер памяти «Незабываемый подвиг»	4
Жатканаева А.Е., Шуланбекова Г.К.	
Қазақ Ултық университеттің студенттер зан клиникасы.....	6
Нұрумханова А.З., Күкішбаева А.А.	
КазНУ имени аль-Фараби вошел в топ-250 ведущих вузов мира 2016 года	8
Максутханова А.М., Алдаярова А.Н.	
Перспективная деятельность кафедры теплофизики и технической физики	9
Олимпиада «Аль-Фараби»	
Нюсупова Г.Н., Каирова Ш.Г., Калимурзина А.М.	
Особенности проведения международных олимпиад по географии для школьников..	13
Медстебек С.	
Әл-Фараби олимпиадасынан ЖОО-га	16
Қыстаубаева А.К.	
«Математика» пәнненін тест сұрақтары	17
Школа умов	
Садықов Ж.С.	
Шелет азamatтарын геометрия сабагында прогрессиялардың қасиеттерін тиімді пайдаланудың әдістемелері	20
Нуралиева Г.К.	
Экономикалық пәндерді оқытуда заманау әдістердің көлдану	24
Тлеугабылова З.А.	
Видеоматериалы при обучении иностранному языку	27
Кунебаев А.Ә., Шеденсов Ә.	
Экономикалық және әлеуметтік аналитика пәннің оқыту әдістемесі.....	29
Ғабитов Т.Х.	
Қазақстан мәдениеттің заманау бағдарлары	32
Сарисеев А.К., Зульғазарова Е.М.	
Мектепте физиканы оқытудың ғылыми деңгейін арттыру әдістемесін.....	35
Наследие	
Буланова Т.М., Дауытова Ж.К.	
Функционалдық сауаттылықтың қалыптасыту – заман талабы	37
Бейсенбаева А.К., Акимбаева К.Т., Товма Н.А	
«100 нақты қадам» – ғылыми-инновациялық жобасын қалыптастырудың алғы шарттары.....	40
Алмабасов Г.Б.	
Мәңгілік ел жастары..	42
Нуралиева Г.К.	
Казахский национальный университет имени аль-Фараби – лучший университет Казахстана	44
Моя будущая профессия	
Джубатова Б.Н.	
Перспективы востоковедения весьма серьезные.....	46
Рысбекова Ш.С., Курманалиева А.Д., Шалтаева Т.П.	
Бүгінгі тандагы «дінтану» мамандығының өзекіліг	50
Әмірбекова Ә.Ә.	
Жаһанданған замандығы мәдениеттің және мәдениеттандың орны	51
Арыстамбаева А.З.	
«Есеп және аудит» – мамандықтың террессi	52
Борбасова К.М.	
«Дінтанушы мамандарды дайында қазіргі қоғам талабы.....	54
Калматасаев Ж.У., Нураган А.	
Религиоведение – востребуемая специальность сегодняшнего дня	56
ВОПРОС – ОТВЕТ	
СТРАНИЧКА ЮМОРА.....	58
СТУДЕНЧЕСКАЯ ЖИЗНЬ	59
	60

AL-FARABI.kz № 1/2017

ИБ №10645

Подписано в печать 30.03.2017. Формат 70x100 1/16.

Печать цифровая. Объем 3.8 л.л. Тираж 100 экз. Заказ №979.

Издательский дом «Казак университет»
Казахского национального университета им. аль-Фараби. 050040,
г. Алматы, пр. аль-Фараби, 71. КазНУ.

Отпечатано в типографии издательского дома
«Казак университет».

Бейсенбаева А.К., ә.ғ.к.,
«Есеп және аудит» кафедрасының доценті
Ақимбаева К.Т.,
«Есеп және аудит» кафедрасының аға оқытушысы
Товма Н.А., PhD доктор,
ә.ғ.к., «Есеп және аудит» кафедрасының доценті

«100 НАҚТЫ ҚАДАМ» – ҒЫЛЫМИ-ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖОБАСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ АЛҒЫ ШАРТТАРЫ

Әлемдегі алдыңғы қатардағы ел болу мақсатында қабылданған «100 нақты қадам» – бұл жаһандық және ішкі сын-қатерлерге жауп және сонымен бір мезгілде, жаңа тарихи жағдайларда үлттық дамыған мемлекеттердің отыздығына кіруі женіндегі жоспары. Тұрақты дамып келе жатқан экономика салаларында жоғары дәрежелі мамандардың жетіспеушілігі байқалады. Сондықтан, заман талабына сай қазіргі уақытта білім берудің инновациялық әдістерін енгізуге көп кеңіл белігіп егемен елімізде білім берудің жаңа жүйесі жасалып, әлемдік білім беру кеңістігіне енуге бағыт алуда.

Демек, еліміздің ғылыми әлеуетін нығайту, ғылымға негізделген экономикаға кәшү орнықты экономикалық дамуға және Қазақстанның әлемдік нарықтарға бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етуге, сондай-ақ әлеуметтік-экономикалық жаңғырудың ауқымды мәселелерін шешуге ықпал ету жолында ғылым мен инновациялық дамуды үйлестіруге, мамандар әлеуетінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға, ғылым инфрақұрылымын жаңыртуға және одан әрі дамытуға бағытталатын реформаларды тереңдетуде Әл-Фараби атындағы Қазақ үлттүк университетті оқытушы-профессорлар құрамы мен студенттері аянбай еңбек етуде.

Бүгінде алдына қойған міндеттер бойынша білім беру, ғылым мен инновациялық қызметтің тиімді ықпалдастыры негізінде, қазіргі интеллектуальды талаптарға және Қазақстан Республикасының Даму стратегиясына сай кадрлық әлеуетті – жаңа форматтағы мамандарды қалыптастыру мақсатында келелі міндеттерді орындауда қажырлы құш жұмысауда. Яғни:

– Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың алдыңғы қатарлы халықаралық зерттеу университеттерінің деңгейіне бағытталған білім

беру бағдарламаларын трансформациялау арқылы халықаралық білім беру кеңістігіне кіру тұжырымдамасын жүзеге асыру;

– Танымал әлемдік агенттіктерде білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредитациядан өткізу және оқытушылар мен мамандарды халықаралық сертификаттау;

– әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да көпсалалы білім берудің құзыреттілік пен тұлғага бағытталған жаңа моделін енгізу;

– студенттер мен оқытушылардың халықаралық академиялық мобильділігін арттыру;

– бәсекелестікке төтеп беретін біріккен ғылыми-зерттеу жұмыстарын табысты еткізу мақсатында INTAS, TEMPUS, НАТО, МНТЦ секілді халықаралық қорлармен ынтымақтастық аясын кеңейту;

– ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижесін көтеру мақсатында университеттің ғылыми жұмыстарының нәтижесін экономиканың нақты секторына енгізу және интеграциялау мақсатында әлемнің жетекші университеттерімен бірігіп, ғылыми-зерттеу жобаларын жасау;

– ҚазҰУ-дың жаңа инфрақұрылымында тәжірибелі зертханалар құру арқылы бизнес-құрылымдар мен университеттің мемлекеттік-жекеше әріятестігін дамытуды, ғылыми-зерттеу жұмыстарын қаржыландауға тартуды, ғылыми нәтижелерді коммерциаландыруды жетілдіру.

Университет пен жоғары білім беру мен ғылым жүйесінің алдында тұрған стратегиялық міндеттерді орындау аясындағы ауқымды іс-шараның бірі – «AL-FARABI UNIVERSITY SMART CITY» ғылыми-инновациялық жобасы. Аталған жобаның маңыздылығы сол – білім ордасы көрнекті ойшыл, ірі ғалым, философ және шығыс аристотелизмінің ең ірі өкілі әл-Фараби атын арқалап жүргендіктен, ғалымның

армандаган және ойлаған мақсаттарын жүзеге асыру.

Ғылыми еңбектерінің ең әйгілісі «Қайырымды қала тұрғындарының көзқарастары жайлы» «трактаты негізіндегі ғылыми-инновациялық жоба дана бабамыз суреттеген идеалды қоғамның кескінін бейнелейтін, әлі де болса жас, қалыптастып келе жатқан ел болсақ та тұра осы бағытқа қадам басып келе жатқанымызды айқындаиды. Әйткені еліміздің алдына мақсат етіп қойған қай бағдарламасын алсаныз да осы үстанимдарға негізделгені анық.

Елімізде жеделдептілген индустриялық инновациялық даму бағдарламасы қабылданды. Ол республикамыздың барлық тұрғындарын қамтиды. Осы жерде жаңа науқтарды ендіріп, оны одан әрі Қазақстан бойынша тарату керек.

Ал «AL-FARABI UNIVERSITY SMART CITY» ғылыми-инновациялық жобасы қандай жолмен іске асырылма?

Яғни, жобаны іске асыру – бұл жаңа экономиканы жасауга бастар, сапалы білім алған – бәсекелестікке тетеп бере алатын ғалым және кәсіби біліктілігі жоғары мамандар даярлауға апаратын жол. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ қазір әлемдік ЖОО қауымдастыры аясында белсенді түрде қызмет жасап келеді. Яғни, ғылыми-инновациялық жобаларды дамытумен салыстырганда маңыздылығы жағынан кем түспейтін технологиялық деңгейі жоғары ғылыми жобаларды жүзеге асыруға жетті. Бұл халықаралық тәжірибеде, әрі оны өз елімізде белсенді түрде өндіріске ендіретінімізге мүмкіншілік берді. Алайда, инновациялар – қаншалықты көп қатысушысы болса, соңшалықты жоғары нәтижесі көрінетін үрдіс екендігін түсінуіміз қажет. Нәтижелі болу – онтайлы басқаруды талап етеді.

Осы мәселелер тұрғысында 19 мыңға жуық білім алушылар мен 4 мыңға жуық маман-қызметкерлерге қызмет көрсететін ҚазҰУ ақпараттық технология департаменті мамандарымен жасалған «Универ» жүйесі. Бұл жан-жақты идеяның мазмұны білім беру жағынан да, әдістемелік және ақпараттық сыйны тұрасынан да инновациялардың болуын көздейтін жүйе.

Себебі, құнделікті енгізілетін ақпараттық – жаңа науқ – жүйені пайдаланушылар мен

олардың жеке басын қуаландыратын, маңызды мәліметтер беретін немесе олардың сабакта қатысуы мен үлгерімін бақылауға мүмкіндік беретін бірден – бір инновациялық жүйе. Оған жүйені пайдаланушылар туралы барлық мәліметтер жинақталады: аты-жөні, жасы, оқытын мамандығы мен курсы, ата-анасының телефон нөмірі және т.б.

Электрондық-куәлік ретінде де, жүйені пайдаланушылар жасаған маңызды әрекеттерін де белгілеп: кіру және шығу үақыты туралы хабардар етіп отырады. ҚазҰУ студенттер мен оқытушылар құрамына бақылау жасау – бұл маңызды басымдылық және ол Қазақстанның әлемдік инновациялық кеңістікке енүі үшін үлкен мүмкіндіктерге жол ашады.

«AL-FARABI UNIVERSITY SMART CITY» ғылыми-инновациялық жобасын жүзеге асыру бүтін Қазақстанның және ЖОО-дары арасында ауқымды «инновациялануының» қозғауышы қүшіне айналуы қажет. Біз ҚазҰУ қалашығына келген әрбір жас өздерінің идеяларын қалдырып, оларды міндетті түрде жүзеге асыруна, өздерінің саналық, қаржылық және өңбек капиталдарын Қазақстанның илгілігі үшін жұмысқарларына барлық жағдайлар жасаймыз. Ал сондай білімді жастар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да көптеп тартылуына қарай, ҚазҰУ қалашығы да дамудың қарқынды жолына түспек. Біз осындай зияткерлігі, білімі жоғары жастардың көптеп шоғырлануына жеткен кезде және олар бір-бірімен пікір таласып, тәжірибе алмасқанда инновациялық онаның тұрақты құбылысқа айналады. Міне, ойшыл, ірі ғалым, философ және шығыс аристотелизмінің ең ірі өкілі әл-Фараби армандаган және ойлаған мақсаттарын жүзеге асыруға қол жеткіземіз.

Адамзат баласы бірнеше ғасырдан бері армандап келген Жерүйік қоғамда халықтың ауызбірлігі мен ынтымағы, жигері мен әлеуеттің жігерлі де дара тұлға – басшымен үйлестіре отырып жетуді басты мақсат етіп қоюымыз керек. Әйткені тарих жолында не бір азапты жолдармен жүріп өткен қазақ халқы «Қайырымды қаланың тұрғындары» болуға сезсіз лайық.